

Przewodnik dla osób ubiegających się o nadanie stopnia awansu zawodowego nauczyciela kontraktowego

Opracowano na podstawie przepisów:

- Ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm.);
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 lipca 2018 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (Dz. U. z 2020 r. poz. 2200);
- Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735)

Okres trwania stażu: 9 miesięcy

Staż bez przygotowania pedagogicznego

W szczególnych przypadkach uzasadnionych potrzebami szkoły z osobą, o której mowa w KN art. 9c ust. 2, legitymującą się wymaganym poziomem wykształcenia, lecz nieposiadającą przygotowania pedagogicznego, dopuszczalne jest nawiązanie stosunku pracy, o ile osoba ta zobowiąże się do uzyskania przygotowania pedagogicznego w trakcie odbywania stażu.

Terminy rozpoczęcia stażu

1. Nauczyciel rozpoczyna staż z początkiem roku szkolnego, nie później jednak niż w ciągu 14 dni od dnia rozpoczęcia zajęć, na swój wniosek skierowany do dyrektora szkoły, **z tym że nauczyciel stażysta rozpoczyna staż bez złożenia wniosku.**

2. W przypadku nawiązania stosunku pracy po upływie terminu, o którym mowa w ust. 1, **nauczyciel nie rozpoczyna stażu do końca tego roku szkolnego.**

Nieobecność w trakcie stażu

1. W przypadku nieobecności nauczyciela w pracy z powodu pozostawania w stanie nieczynnym, czasowej niezdolności do pracy wskutek choroby, zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy lub urlopu innego niż urlop wypoczynkowy i urlopy, o których mowa w ust. 5a, trwającej nieprzerwanie dłużej niż miesiąc, staż ulega przedłużeniu o czas trwania tej nieobecności.

2. W przypadku nieobecności dłuższej niż rok nauczyciel jest obowiązany do ponownego odbycia stażu w pełnym wymiarze.

3. W przypadku nieobecności nauczyciela w pracy z powodu urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu rodzicielskiego lub urlopu ojcowskiego, staż ulega przedłużeniu o czas trwania tej nieobecności. W przypadku gdy łączny czas nieprzerwanej nieobecności w pracy z przyczyn, o których mowa w zdaniu pierwszym oraz w ust. 5, jest dłuższy niż rok i 6 miesięcy, nauczyciel jest obowiązany do ponownego odbycia stażu w pełnym wymiarze.

Powinności stażysty

Rozporządzenie MEN z dnia 26 lipca 2018r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego § 6 ust. 1.

Nauczyciel stażysta ubiegający się o awans na stopień nauczyciela kontraktowego w okresie odbywania stażu powinien:

- 1) poznać organizację, zadania i zasady funkcjonowania szkoły;
- 2) uczestniczyć jako obserwator w zajęciach prowadzonych przez opiekuna stażu lub innego nauczyciela, w wymiarze co najmniej jednej godziny w miesiącu, oraz omawiać z prowadzącym obserwowane zajęcia;
- 3) prowadzić zajęcia w obecności opiekuna stażu w wymiarze co najmniej jednej godziny w miesiącu oraz dyrektora szkoły w wymiarze co najmniej jednej godziny w okresie stażu oraz omawiać je z osobą, w której obecności zajęcia zostały przeprowadzone;
- 4) uczestniczyć w doskonaleniu zawodowym, zwłaszcza w zakresie doskonalenia metod i form pracy.

Wymagania niezbędne do uzyskania stopnia nauczyciela kontraktowego - § 6 ust. 2
Rozporządzenia MEN

Wymagania niezbędne do uzyskania stopnia nauczyciela kontraktowego obejmują:

- 1) znajomość przepisów prawa dotyczących organizacji, zadań i zasad funkcjonowania szkoły, w której nauczyciel odbywał staż;
- 2) umiejętność prowadzenia zajęć w sposób zapewniający właściwą realizację statutowych zadań szkoły, w szczególności realizację podstawy programowej;
- 3) umiejętność rozpoznawania potrzeb uczniów oraz indywidualizowania nauczania;
- 4) umiejętność stosowania w pracy wiedzy z zakresu psychologii, pedagogiki i dydaktyki;
- 5) umiejętność wykorzystania w pracy wiedzy i umiejętności zdobytych w trakcie doskonalenia zawodowego;
- 6) umiejętność korzystania w pracy, zwłaszcza w trakcie prowadzonych zajęć, z narzędzi multimedialnych i informatycznych;
- 7) umiejętność omawiania prowadzonych i obserwowanych zajęć;
- 8) znajomość środowiska uczniów i ich problemów oraz umiejętność współpracy ze środowiskiem lokalnym.

Opiekun stażu

1. Art. 9c ust.4. Nauczycielowi stażysty i nauczycielowi kontraktowemu odbywającemu staż dyrektor szkoły przydziela spośród nauczycieli mianowanych lub dyplomowanych opiekuna, z tym że w przedszkolach, szkołach i placówkach, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt. 2.(publiczne przedszkola, szkoły i placówki prowadzone przez osoby publiczne oraz osoby prawne niebędące j.s.t) opiekunem nauczyciela stażysty i nauczyciela kontraktowego może być również nauczyciel zajmujący stanowisko kierownicze.

2. Art. 9c ust.5. Zadaniem opiekuna stażu, o którym mowa w ust. 4, jest udzielanie nauczycielowi pomocy, w szczególności w przygotowaniu i realizacji w okresie stażu planu rozwoju zawodowego nauczyciela, oraz opracowanie projektu oceny dorobku zawodowego nauczyciela za okres stażu.

Zadania opiekuna

§ 5. 1. Do zadań opiekuna stażu należą:

- 1) współpraca z nauczycielem odbywającym staż i wspieranie go w procesie wdrażania do pracy w zawodzie, w tym w przypadku nauczyciela stażysty zapoznanie go z dokumentami obowiązującymi w danej szkole, w szczególności z dokumentacją przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej;
- 2) współpraca z nauczycielem odbywającym staż w opracowaniu planu rozwoju zawodowego, w szczególności udzielanie mu pomocy w doborze właściwych form doskonalenia zawodowego;
- 3) wspieranie nauczyciela odbywającego staż w realizacji obowiązków zawodowych;
- 4) umożliwianie nauczycielowi odbywającemu staż obserwowania prowadzonych przez siebie zajęć;
- 5) obserwowanie zajęć prowadzonych przez nauczyciela odbywającego staż;
- 6) dzielenie się z nauczycielem odbywającym staż swoją wiedzą i doświadczeniem, w szczególności omawianie z nauczycielem zajęć prowadzonych przez siebie oraz przez nauczyciela;
- 7) inspirowanie i zachęcanie nauczyciela odbywającego staż do podejmowania wyzwań zawodowych;
- 8) doskonalenie wiedzy i umiejętności w zakresie niezbędnym do pełnienia roli opiekuna stażu.

Opiekun – 7 dni na opinie

1. Opiekun stażu, w terminie 7 dni od dnia zakończenia stażu, przedstawia dyrektorowi szkoły projekt oceny dorobku zawodowego nauczyciela za okres stażu, ze szczególnym uwzględnieniem obserwowanych zajęć prowadzonych przez nauczyciela oraz stopnia zaangażowania w realizację wymagań niezbędnych do uzyskania stopnia nauczyciela kontraktowego.

Własny plan rozwoju zawodowego

1. W okresie stażu nauczyciel realizuje własny plan rozwoju zawodowego zatwierdzony przez dyrektora szkoły, uwzględniający wymagania, o których mowa w **art.9g ust.10**

2. Nauczyciel stażysta przedkłada dyrektorowi szkoły plan rozwoju zawodowego w terminie **20 dni** od dnia rozpoczęcia zajęć w szkole. */Zajęcia rozpoczynają się 1 września, więc do 20 września trzeba oddać PRZ/*

Wprowadzanie zmian w PRZ

3. Dyrektor szkoły, w terminie **30 dni** od dnia rozpoczęcia zajęć w szkole, zatwierdza plan rozwoju zawodowego albo zwraca go nauczycielowi do poprawienia wraz z pisemnym zaleceniem wprowadzenia niezbędnych zmian.

4. Nauczyciel jest obowiązany poprawić plan rozwoju zawodowego zgodnie z zaleceniami dyrektora szkoły i ponownie przedłożyć go dyrektorowi szkoły w wyznaczonym przez niego terminie, nie krótszym niż **3 dni** robocze. Dyrektor szkoły zatwierdza poprawiony plan rozwoju zawodowego, uwzględniający jego zalecenia, w terminie 7 dni od dnia jego przedłożenia.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach - zmiany w PRZ

5. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, w trakcie stażu, dyrektor szkoły może pisemnie zobowiązać nauczyciela do wprowadzenia zmian w planie rozwoju zawodowego, w wyznaczonym przez niego terminie, nie krótszym niż **5 dni**, lub zmienić nauczycielowi opiekuna stażu.

6. Po zakończeniu stażu nauczyciel składa dyrektorowi szkoły **sprawozdanie z realizacji tego planu**.

Ważne terminy

	<i>Stażysta</i>
Długość stażu	9 miesięcy
Wniosek o rozpoczęcie stażu	bez wniosku
Termin oddania planu rozwoju zawodowego	Złożenia planu 20 dni od dnia rozpoczęcia zajęć w szkole.
Zatwierdzenie przez dyrektora	30 dni od dnia rozpoczęcia zajęć lub zwrot do korekty (w formie pisemnej), pieczętka, podpis dyrektora, data
Poprawa planu	<i>W wyznaczonym przez dyrektora terminie, nie krótszym niż 3 dni robocze. Dyrektor szkoły zatwierdza poprawiony plan rozwoju zawodowego, uwzględniający jego zalecenia, w terminie 7 dni od dnia jego przedłożenia</i>
Sprawozdanie	7 dni od dnia zakończenia stażu z uwzględnieniem efektów działań dla nauczyciela i szkoły <i>Ocena dorobku zawodowego</i>

Forma planu rozwoju zawodowego

- Plan może mieć formę **tabelaryczną** lub **opisową**.
- Opisowy plan wymaga zapisu pełnymi zdaniami informacji dotyczących: planowanych działań, sposobu ich realizacji, terminów.
- Warto zapytać dyrektora lub opiekuna, która forma jest preferowana w szkole/przez nauczyciela.
- Ponieważ łatwiej to zrobić w tabeli, większość nauczycieli wybiera formę tabelaryczną, która jest bardziej przejrzysta.

Zasady planowania działań

1. Specyfika szkoły i uczniów

- Zadania w planie rozwoju zawodowego powinny uwzględniać potrzeby uczniów, szkoły oraz specyfikę placówki Dokumenty szkolne, które należy uwzględnić w planie
- Program rozwoju szkoły, Plan pracy szkoły
- Plany doskonalenia • Program wychowawczo-profilaktyczny
- Plan badań, wnioski z raportów • Plany zespołów samokształceniowych, WDN
- Programy naprawcze, programy poprawy jakości kształcenia, itp.

2. Rozwój kompetencji

- W planie musi być widoczny rozwój, czyli przejście od jednego stadium do drugiego: lepszego, wyższego.

3. Konkretyzacja zadań

- Zadania nie powinny być zbyt ogólnikowe, powinny wskazywać kierunki rozwoju
- Zamiast zapisu: udział w doskonaleniu zewnętrznym lepiej wpisać: udział w warsztatach związanych z agresją i jej przeciwdziałaniem, zajęciach związanych z ocenianiem, sprawdzaniem kryterialnym, itp.

4. Dookreślenie czasowe

- Zadania powinny mieć dookreślenie czasowe • Zamiast: okres stażu • I semestr 2021/2022, luty 2022, rok szkolny 2021/2022, każdy trzeci wtorek miesiąca, itp

5. Elastyczność

- Plan powinien być elastyczny
- Zamiast: organizacja gminnego konkursu matematycznego
- Organizacja międzyszkolnego konkursu matematycznego – bo nie wiadomo, czy szkoły z gminy zechcą wziąć udział w konkursie

6. Wykonalność

- Zadania powinny być wykonalne
- Z zadań planu rozwoju będziemy musieli się „rozliczyć” w sprawozdaniu, a od stopnia spełnienia zadań w czasie stażu zależy pozytywna ocena za okres stażu

7. Przewidywanie skuteczności

- Zadania powinny być skuteczne, przynosić efekty w postaci poprawy jakości pracy własnej i pracy szkoły
- W sprawozdaniu należy wskazać skuteczność podejmowanych działań, na egzaminie i w rozmowie nauczyciel jest pytany o efektywność działań podejmowanych w czasie stażu oraz ich wpływ na podnoszenie jakości pracy szkoły
- Zadania wykonane w czasie stażu powinny przyczynić się w efekcie do rozwoju zawodowego i uzyskania kolejnego stopnia awansu zawodowego

Spójność między powinnościami i wymaganiami

<i>Powinności w okresie stażu § 6 ust. 1</i>	<i>Wymagania na stopień kontraktowego- §6 ust. 2</i>
2) uczestniczyć jako obserwator w zajęciach prowadzonych przez opiekuna stażu lub innego nauczyciela, w wymiarze co najmniej jednej godziny w miesiącu , oraz omawiać z prowadzącym obserwowane zajęcia; 3) przewodzić zajęcia w obecności opiekuna stażu w wymiarze co najmniej jednej godziny w miesiącu oraz dyrektora szkoły w wymiarze co najmniej jednej godziny w okresie stażu oraz omawiać je z osobą, w której obecności zajęcia zostały przeprowadzone	7) umiejętność omawiania prowadzonych i obserwowanych zajęć ;

Dokumentowanie przebiegu stażu

Dyrektor szkoły może poprosić o to, aby nauczyciel stażysta zbierał w okresie stażu określoną dokumentację. Stażysta powinien być o tym poinformowany: co ma zbierać, jakie dokumenty gromadzić, w jakiej formie?

- Przepisy prawa jednak nie nakazują gromadzenia dokumentacji do celów awansu zawodowego (dlatego w planie rozwoju nie trzeba umieszczać rubryki dowody realizacji)
- Rozporządzenie wyraźnie wskazuje, jakie dokumenty przedstawia stażysta na posiedzeniu komisji kwalifikacyjnej.

Sprawozdanie z realizacji planu rozwoju zawodowego

Nauczyciel składa dyrektorowi szkoły sprawozdanie z realizacji planu rozwoju zawodowego, uwzględniające efekty jego realizacji dla nauczyciela i szkoły, w terminie **7 dni od dnia zakończenia stażu**.

Dokumentacja stażysty do komisji kwalifikacyjnej

Rozporządzenie MEN z dnia 26 lipca 2018r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli

1. Do wniosku o podjęcie postępowania egzaminacyjnego dołącza się:

1) kopie dokumentów potwierdzających posiadane **kwalifikacje zawodowe**, a w przypadku nauczyciela kontraktowego - także kopię aktu nadania tego stopnia, poświadczoną przez dyrektora szkoły za zgodność z oryginałem;

2) zaświadczenie dyrektora szkoły o:

- a) wymiarze zatrudnienia nauczyciela oraz nauczonym przez niego przedmiocie lub rodzaju prowadzonych zajęć w dniu wydania zaświadczenia oraz w okresie odbywania stażu, ze wskazaniem wszystkich szkół, w których nauczyciel odbywał staż,
- b) dacie zatwierdzenia planu rozwoju zawodowego i dacie złożenia przez nauczyciela sprawozdania z realizacji tego planu,
- c) przyczynach wydłużenia okresu stażu oraz zaliczenia dotychczas odbytego stażu w przypadkach określonych w art. 9d ust. 5 i 5a oraz art. 9f ust. 2 i 4 Karty Nauczyciela, ze wskazaniem podstawy prawnej odpowiednio wydłużenia albo zaliczenia okresu stażu oraz okresu nieobecności w pracy lub niepozostawania w stosunku pracy;

3) **kopię sprawozdania z realizacji planu rozwoju zawodowego** poświadczoną przez dyrektora szkoły za zgodność z oryginałem;

4) **kopię oceny dorobku zawodowego** po zakończeniu stażu, poświadczoną przez dyrektora szkoły za zgodność z oryginałem

Rozmowa kwalifikacyjna

§ 12. Rozporządzenia MEN z dnia 26 lipca 2018r. w sprawie awansu

Nauczyciel stażysta:

1) prezentuje dorobek zawodowy;

2) prezentuje swoją wiedzę i umiejętności, w szczególności przez:

a) zaproponowanie rozwiązania wskazanego przez komisję problemu związanego z wykonywaną pracą, z uwzględnieniem praktyki szkolnej, aktualnej wiedzy i przepisów prawa,

b) wykonanie zadania z użyciem narzędzi multimedialnych;

3) odpowiada na pytania członków komisji dotyczące wymagań niezbędnych do uzyskania stopnia nauczyciela kontraktowego albo stopnia nauczyciela mianowanego

Imię i nazwisko
Stanowisko
Nazwa szkoły
Adres
Adres do korespondencji, telefon

miejsowość, data

Pan/Pani

.....

Dyrektor

Szkoły .....

WNIOSEK O PODJĘCIE POSTĘPOWANIA KWALIFIKACYJNEGO NA STOPIEŃ NAUCZYCIELA KONTRAKTOWEGO

Na podstawie Art. 9b ust.1 Ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U.2019 poz. 2215ze zm.) wnoszę o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień awansu zawodowego nauczyciela kontraktowego.

Odbyłam staż w wymiarze 9 miesięcy oraz otrzymałam pozytywną ocenę dorobku zawodowego.

Data rozpoczęcia stażu:

Data zakończenia stażu:

Data oceny dorobku zawodowego:

Proszę o włączenie do komisji przedstawiciela związku zawodowego (fakultatywnie)

.....

W załączeniu kopie:

1. Kopie dokumentów potwierdzających kwalifikacje zawodowe
2. Zaświadczenie dyrektora
3. Kopia oceny dorobku zawodowego
4. Kopia sprawozdania z planu rozwoju zawodowego

Własnoręczny podpis